

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Філії «Столичний лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

«04» лютого 2025р.

 Сергій ЗАЄЦЬ

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України»

Філія «Столичний лісовий офіс» Димерське надлісництво

State Specialized Forest Enterprise «Forests of Ukraine» Branch

«Stolychnyi Forest Office» Dymerske Forestry Management Unit

ДП «Ліси України» Філія «Столичний лісовий офіс»

Димерське надлісництво

SFE «Forests of Ukraine» Branch «Stolychnyi Forest Office»

Dymerske FMU

Числовий індекс надлісництва (структурного підрозділу філії)

45530596/156.13

Вступ	2 стр.
1. Добровільні зобов'язання щодо дотримання принципів і критеріїв FSC®	3 стр.
1.1 Основні цілі і задачі ведення лісового господарства	3 стр.
2. Результати оцінювання	4 стр.
2.1 Природні ресурси і цінності довкілля	4 стр.
3. Програми та види діяльності	12 стр.
4. Заходи із збереження або відновлення	18 стр.
5. Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності	24 стр.
6. Природоохоронні заходи щодо охорони довкілля	31 стр.
7. План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин	34 стр.
8. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування	36 стр.
9. Опис програми моніторингу	39 стр.

Вступ

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами встановлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

Всі покладені функції та обов'язки, зокрема і щодо обліку і відтворення, охорони і захисту лісів, а також регулювання їх використання в цілях задоволення потреб в лісових ресурсах Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» здійснює згідно з сучасним законодавством України, зокрема з Лісовим кодексом України та іншими нормативно-правовими актами та у відповідності до міжнародних правил та стандартів. Політика підприємства повністю спрямована на раціональне використання, збереження та відновлення лісових ресурсів з урахуванням критеріїв лісової сертифікації.

Мета: забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загально визнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

Для досягнення поставлених цілей та мети наше підприємство вже у своїй роботі дотримується принципів лісової сертифікації FSC[®] таких як:

Принцип 1: Дотримання законодавства;

Принцип 2: Права працівників та умови працевлаштування;

Принцип 3: Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;

Принцип 4: Стосунки з громадами;

Принцип 5: Вигоди від лісів;

Принцип 6: Цінності довкілля та впливи на них;

Принцип 7: Планування господарювання;

Принцип 8: Моніторинг та оцінювання;

Принцип 9: Особливі цінності для збереження;

Принцип 10. Виконання господарських заходів.

1. Початком діяльності Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC[®], а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісогосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісогосподарського виробництва на навколишнє середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

1.1 Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності лісгоспу;
- оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;

- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників лісгоспу;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісгосподарських заходів у засобах масової інформації;
 - співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства підприємства.

2. Результати оцінювання:

2.1 Природні ресурси і цінності довкілля;

Природні ресурси — це сукупність об'єктів та систем живої та неживої природи, компоненти природного середовища, що оточують людину, які використовуються в процесі суспільного виробництва для задоволення матеріальних і культурних потреб людини та суспільства. Природні ресурси класифікують за різними критеріями: приналежністю до тих чи інших компонентів природи (мінеральні, кліматичні, лісові, водні тощо); можливістю відтворення в процесі використання — на вичерпні (поновлювані й непоновлювані) і невичерпні та ін. До природних ресурсів входять сонячна енергія, атмосфера, гідросфера, наземна рослинність, ґрунт, тваринний світ, ландшафт, корисні копалини. Основний напрям освоєння природних ресурсів — їх комплексне використання.

Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур. Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень найбільший вплив мають пізні весняні та ранні осінні заморозки, вітровали і буреломи.

2.1.1 При проведенні господарської діяльності виникатиме короткочасний та локальний вплив на повітря у формі відпрацьованих газів, диму і пилу, який оцінюється як несуттєвий.

На території Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» використовуються лісогосподарські ґрунтові і дороги з твердим покриттям. Забруднення атмосфери у формі пилу, що може створюватись у робочих зонах при роботі транспортних засобів в сухий період весни, літа чи осені, відбувається внаслідок проїзду транспортом по дорозі з ґрунтовим покриттям при пересиханні верхнього шару землі і носить тимчасовий та локальний характер, оцінюється, як несуттєвий.

2.1.2 Переважаючими типами ґрунтів на території лісгоспу є підзолисті ґрунти з різним механічним складом від піщаних до суглинистих. Дернові і болотні ґрунти зосереджені в пониженнях. Ерозійні процеси на території лісгоспу виявлені слабо.

При проведенні рубок головного користування, рубок формування і оздоровлення лісів та на лісовідновних роботах при певних операціях технологічного процесу виникає ризик ущільнення ґрунту транспортними засобами.

В зв'язку з застосуванням колісної техніки, вага якої не перевищує 10 тон, ризик ущільнення ґрунту вважається незначним.

Під час проведення господарських робіт механізованим способом, можливе забруднення ґрунту та підґрунтя через потенційний витік і вплив паливно-мастильних матеріалів (ПММ) з обладнання чи транспортних засобів. Такий потенційний вплив на ґрунт, як очікується, буде локальним і незначним.

2.1.3 Вплив на підземні води не очікується. Запроектовані заходи не порушують гідродинамічну сітку потоків ґрунтових горизонтів, а тим паче перших від поверхні водоносних горизонтів та підземного стоку і підземного живлення.

Основним видом можливого впливу на водні об'єкти є захаращення водотоків порубковими рештками іншими відходами виробництва та сміттям, поверхневими стічними водами з автомобільних доріг, а також порушенням гідрологічного режиму системами ґрунтових вод.

Внаслідок роботи лісозаготівельної техніки та вирубки лісу, потенційно може бути змінена система поверхневих вод, що в свою чергу може викликати часткове перезволоження та заболочення певної території. Водночас потенційно можливе забруднення поверхневих вод ПММ.

Негативний вплив лісозаготівельних та лісовідновлювальних робіт зведено до мінімуму внаслідок заборони законодавством України проведення рубок головного користування поблизу водних об'єктів з метою не допущення

забруднення, замулення и виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного і тваринного світу, на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів установлені водоохоронні зони і прибережні особливо захисні ділянки.

2.1.4 В процесі проведення робіт, особливо суцільних рубок, створюються нові екологічні умови (як негативні, так і позитивні) для певних видів рослин і тварин. Ведення господарської діяльності в лісах негативно впливає на розмноження і міграцію тварин. Вирубки і дороги можуть перетинати традиційні шляхи міграції тварин, віддаляючи місця їх знаходження від місць живлення і водопою, порушуючи екологічний баланс.

На території лісогосподарського підприємства розташовані 13 об'єктів, природно-заповідні території загальнодержавного значення – ландшафтний заказник “Дніпровсько-Деснянський” та орнітологічний “Журавлиний”, заказник місцевого значення- ландшафтний «Чернинський», «Зачарована десна», «Хотянівський» та "Андріївський" Гідрологічний заказник місцевого значення "Катюжанський", та «Димерський», Заповідне урочище «Катюжанське», «Кам'янське» та «Литвинівське», Ботанічна пам'ятка природи "Катюжанський дуб", Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Лебедівський.

2.1.5 Лісове господарство в економіці району розташування займає важливе місце. Основні напрямки його розвитку – це охорона навколишнього середовища, підвищення захисних санітарно-гігієнічних рекреаційних функцій, а також забезпечення потреб в деревині і відновленні лісових ресурсів.

Наявні в лісовому фонді сільськогосподарські угіддя використовуються для потреб мисливського господарства і працівників лісгоспу.

Випас худоби в лісовому фонді проводиться на незначних площах місцевим населенням.

У зв'язку з тим, що уся площі лісгоспу входить в зону радіоактивного забруднення, а 13% площі знаходиться в об'єктах природно-заповідного фонду, побічним користуванням лісгосп не займається. Територія лісгоспу на 75,7% знаходиться в зоні радіаційного забруднення. Найбільша її частина приходить на 3А зону. Площі лісів, де обмежена господарська діяльність немає.

Мисливська фауна в лісах лісгоспу представлена такими основними видами: лось, олень, козуля, кабан, заєць-русак, лисиця, куниця, білка.

Полювання носить спортивний характер.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення.

2.1.6 Жодного впливу на землекористування, пов'язаного з проведенням робіт не передбачається, оскільки постійним користувачем земельних ділянок, де будуть проводитись роботи, є Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

2.1.7 Інші потенційні негативні впливи під час виконання робіт включають дорожній рух, ризик аварій та можливий травматизм при порушенні техніки безпеки.

2.1.8 Можливий позитивний вплив включає створення робочих місць для людей, що проживають в зоні діяльності лісгоспу, збільшення можливості отримання ними доходу.

2.1.9 Оцінка соціальних, екологічних та економічних наслідків від лісогосподарських заходів по Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» в 2025 році.

Потенційні впливи	Наслідки (позитивні негативні)	Заходи з пом'якшення впливів	Коментар
Можливість працевлаштування для місцевого населення.	Позитивні	-	Чисельність штатних працівників на 2025 рік планується на рівні 115 чоловік майже усі працівників є місцевими.
Підтримка місцевих громад через сплату підприємством податків до місцевого бюджету.	Позитивні	-	В 2025 році планується перерахувати до місцевого бюджету 14,0 млн. грн., до державного бюджету 5,0 млн.грн. крім того, планується перерахувати 3,0 млн. грн. єдиного соціального внеску.
Обмеження використання місцевим населенням не деревних лісових ресурсів внаслідок проведення суцільно лісосічних рубок	Негативні	Суцільнолісосічні рубки займають невеликій відсоток від загальної площі	Суцільні зруби складають всього 0,31% від загальної площі і 0,35% від вкритої лісом площі. залишаються окремі дерева (ключові елементи) не менше 10 шт. на гектар
		Лісовідновлення є обов'язковим заходом після проведення рубок	Після проведення рубок, зруби заліснюються вчасно.
	Позитивні	На зрубках місцеве населення має можливість збору не деревних лісових ресурсів	На зрубках місцеве населення має можливість безоплатно проводити збір недеревних лісових ресурсів (гриби, ягоди, лікарські рослини) для власних потреб.

Можливе погіршення якості довкілля внаслідок проведення лісогосподарських заходів та проведення суцільно-лісосічних рубок	Негативні	Проводиться оцінка можливих негативних впливів від лісогосподарських заходів на навколишнє природне середовище та оцінка екологічних наслідків.	Робляться зважені висновки про можливість чи неможливість проведення конкретного заходу. Для зменшення негативного впливу лісозаготівель на лісові екосистеми на ділянках для перегнивання частково залишаються порубкові рештки,.
Пошкодження ґрунту та нижніх ярусів рослинності	Негативні	Проводити оцінку впливів лісогосподарських заходів на навколишнє середовище	На підприємстві дотримуються технологічні вимоги при проведенні рубок. Що зменшує пошкодження та сприяє відновленню лісового покриву
Ущільнення ґрунту	Негативні	Проводити оцінку впливів лісогосподарських заходів на навколишнє середовище	Після проведення рубок, зруби заліснюються вчасно в 2025 році заплановано посадки на площі 107 га
Забруднення ґрунту нафтопродуктами	Негативні	Проводити оцінку впливів лісогосподарських заходів на навколишнє середовище	На підприємстві проводиться безпечне використання і зберігання ПММ.

Пошкодження доріг місцевого значення	Негативні	Вивезення деревини лісовозним транспортом максимально проводиться лісовими і другорядними дорогами. Під час несприятливих погодних умов(затяжні опади, висока температура повітря) вивезення деревини по вищезазначених дорогах не проводиться.	Надлісництво відкрите до співпраці з місцевими громадами щодо проведення заходів зі збереження наявної мережі автомобільних доріг. Покращення стану вулиць, доріг комунальної власності впливає на соціально-економічний розвиток громади. вул. Шевченка, 1, с.Катюжанка, Вишгородський р-н., Київська обл., 07313, тел. 0674031245, E-mail: Dymerlg@ukr.net :
Ремонт(будівництво) лісових доріг	Негативні	Можливе нанесення шкоди навколишньому природному середовищу	Лісові дороги прив'язані до існуючої квартальної мережі, що не спричинить шкоди навколишньому середовищу. Перед початком робіт проводиться оцінка екологічного впливу .
	Позитивні		Збільшення мережі доріг або відновлення стану доріг призведе до покращення сполучення.
Присутність машин і людей при лісозаготівельних роботах	Негативні	Проведення робіт в певні сезони	На підприємстві виконуються заходи зі збереження та охорони рідких та зникаючих видів флори і фауни.
Співпраця з місцевим бізнесом	позитивні		Залучення місцевих підприємців до лісогосподарської діяльності філії. Сплата податків в місцевий бюджет, залучення до робіт місцевого населення.

Висновок: кількість та значимість позитивних наслідків мають значну перевагу над негативними. Підприємство проводить заходи з пом'якшення негативних впливів. Намічені для проведення в 2025 році лісогосподарські заходи будуть мати позитивні соціальні наслідки.

Найбільш важливим із соціально-економічних факторів є забезпечення сировиною деревообробної промисловості, поповнення та надходження доходів державного та місцевих бюджетів за рахунок податків та зборів (у т.ч. рентна плата), створення нових робочих місць при заготівлі лісопродукції, а в подальшому зайнятості працівників при залісненні лісових ділянок (створенні лісових культур), догляду за ними, забезпечення паливною деревиною місцеве населення та заклади соціальної сфери.

Проведені лісогосподарські заходи в 2024 році мали незначний екологічний вплив на навколишнє природне середовище. Всі заходи з пом'якшення того чи іншого впливу були виконані, на всіх ділянках суцільних зрубів створено лісові культури або залишена під природне понов.

Загальна площа лісового фонду Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» - 61364 гектарів, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі 54830,6 гектарів(89,4%).

Не вкриті лісовою рослинністю землі –3510,6 (5,7%), це в основному не зімкнуті лісові культури 1692,1га (2,8%), лісові шляхи та просіки – 1009 га (1,6%), зруби –367,7га (0,6%), лісові розсадники та плантації –12,4га (0,02%), галявини –1,2 (0,002%), біогалявини– 428,2(0,7%).

Таким чином загальна площа лісових земель становить 58341,2 гектарів (95%).

Нелісові землі – 2901,6 га(4,7%) представлені, в основному, рілля -12,9 га (0,02%), сіножаті –24,4 (0,04%) садиби, споруди –59,3(0,1%), траси –293,1 га(0,5%), води – 103,2 (0,2%), болота –2262,9 (3,7%), піски– 111,9 (0,2), інші нелісові землі –179,4(0,3%).

В основу організації процесу лісокористування закладений поділ лісів на категорії, в залежності від їх екологічного та народногосподарського значення, розташування та виконання ними функцій. Лісовим кодексом України визначено поділ лісів на категорії лісів.

Існуючий поділ лісів на категорії (табл.1) проведено згідно Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок (постанова КМ України від 16.05.2007р. №733), постанови КМ України від 18 квітня 2012 року №31 “Перелік автомобільних доріг загального користування державного значення” та затверджений наказом Державного агентства лісових ресурсів України №188 від 16.06.2010 року за погодженням з Міністерством екології і природних ресурсів. Згідно наказу Київського та по м. Києву ОУЛМГ №117 від 18.09.2009 року затверджено особливо захисні ділянки.

Згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2015 року, площа лісових земельних ділянок , в межах категорій лісів розподіляються наступним чином:

Таблиця 1

№ п.п.	Категорії лісів	Площа лісових ділянок	
		га	%
	Усього лісів:	58341,2	100
1	Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, у тому числі:	6978,3	12,0
	- заповідні урочища	0	0
	- заказники	6978,3	12,0
	- пам'ятки природи	0	0
2	Рекреаційно-оздоровчі ліси, у тому числі:	38368,2	65,8
	- лісопаркова частина лісів зелених зон	17426,0	29,9
	-лісогосподарська частина лісів зелених зон	20942,2	35,9
3	Захисні ліси, у тому числі:	3679	6,3
	- ліси протиерозійні	0	0
	- ліси вздовж смуг відведення автомобільних доріг	0	0
	- ліси вздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	3679	6,3
4	Експлуатаційні ліси	9315,7	16,0

Існуючий поділ площі на категорії лісів відповідає господарському призначенню, природним та економічним умовам району розташування .

Таблиця 2

Розподіл загальних запасів деревостанів за панівними породами та групами віку згідно матеріалів безперервного лісовпорядкування станом на 01.01.2024 року.

Порода	Всього, га	Розподіл площі деревостанів по групах віку, га			
		Молодняки	Середньо-вікові	Пристигаючі	Стиглі і перест.
Разом:	54830,6	12264,2	26351	10438,9	5776,5
хвойні	39728,4	10343,8	19375,4	7893,1	2116,1
твердолистяні	3249,2	418,7	1975,9	630,2	224,4
м'яколистяні	11707,3	1496,8	4981,6	1890,3	3338,6
інші породи	145,7	4,9	18,1	25,3	97,4

3. Програми та види діяльності:

3.1 Система управління лісовими ресурсами.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління є «Лісовий кодекс України». Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено «Земельним кодексом України» і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Адміністративно-організаційна структура підприємства

Таблиця 3

Віднесення лісів підприємства до місцевих органів влади

Назва лісництва	Назва органу влади	Перелік кварталів	Площа, га
Хутірське	Пірнівська с/р	1-41, 76-113, 161-220, 344-408	7567,0
ВСЬОГО ПО ХУТІРСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			
Деснянське	Пірнівська с/р	42-75, 114-160, 221-343	7696,0
ВСЬОГО ПО ДЕСНЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			
Вищедубечанське	Пірнівська с/р	409-656	7170,0
	Зазимська ОТГ	657-663	349,0
ВСЬОГО ПО ВИЩЕДУБЕЧАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			7519,0
Хотянівське	Вишгородська	719-723, 725-730, 733-737, 747-751, 758-762, 773-777, 785-789, 798-803, 816-820, 828-831, 838-842, 849-852, 857-860, 865-870, 874-878, 882-884, 888-892, 914, 915, 918	2387,2
	Зазимська ОТГ	901-908, 910, 911, 913, 916, 917	875,1
	Пірнівська	664-718, 724, 730, 731,	4256,7

		738-746, 752-757, 763-769, 778-784, 790-797, 804-811, 821-827, 832-837, 843-848, 853-856, 861-864, 871-873, 879-881, 885-887, 893-900, 909, 912	
ВСЬОГО ПО ХОТЯНІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			7447,4
Руднянське	Димерська ОТГ	1-95	5391,1
ВСЬОГО ПО РУДНЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5391,1
Дніпровське	Димерська ОТГ	1-83	4976,4
ВСЬОГО ПО ДНІПРОВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			4976,4
Катюжанське	Димерська ОТГ	1-92	5306,5
ВСЬОГО ПО КАТЮЖАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5306,5
Кам'янське	Димерська ОТГ	1-90	5373,2
ВСЬОГО ПО КАМ'ЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5373,2
Ясногородське	Димерська ОТГ	1-64	3937,3
ВСЬОГО ПО ЯСНОГОРОДСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			3937,3
Шевченківське (Литвинівське)	Димерська ОТГ	1-49, (1-42)	5651,1
ВСЬОГО ПО ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5651,1
ВСЬОГО ПО надлісництву			61364,7

Кожне лісництво в свою чергу поділяється на майстерські ділянки, загальна кількість яких в лісгоспі 63. Майстерські ділянки діляться на квартали, котрих в надлісництві 1434. Кожне лісництво очолює лісничий та помічник лісничого, майстерські ділянки очолюють старший майстер лісу та майстри лісу. Старший майстер лісу та майстри лісу є матеріально відповідальними особами. Всього лісової охорони в філії згідно штатного розпису 50 чоловік, їх розподіл наведено в таблиці нижче.

Таблиця 4

Склад лісової охорони по Димерському надлісництву
філії «Столичний лісовий офіс»

Займана посада	Кількість, чол.
Начальник	1
Заступник начальника	1
Лісничий	10
Помічник лісничого	10
Майстер лісу на лісозаготівлях	4
Майстер лісу	63
ВСЬОГО ЛІСОВОЇ ОХОРОНИ	89

Надлісництво володіє необхідною матеріально-технічною та технологічною базою і достатнім кадровим потенціалом; має сучасне комп'ютерне забезпечення, тобто все необхідне для ведення лісового господарства.

Бюджетного фінансування Димерського над лісництв афілії «Столичний лісовий офіс» не отримує. Витрати лісогосподарської діяльності фінансуються за рахунок власних коштів, а саме, за кошти отримані від реалізації лісової продукції. На господарську діяльність філії у 2025 році заплановано коштів у сумі 43,5 млн. грн., в тому числі на лісове господарство 39,4 млн. грн., або 90% від загального фінансування. Заплановані обсяги робіт і витрати на їх проведення по видах робіт відображені у виробничо – фінансовому плані на 2025 рік, який зберігається у плановому відділі філії Державного спеціалізованого господарського підприємства «ЛІСИ УКРАЇНИ»

3.2 Обґрунтування розміру розрахункової лісосіки.

Розрахункова лісосіка - щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування по Димерському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» обрахована Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ» згідно Методики визначення розрахункової лісосіки, погодженої з Міністерством екології та природних ресурсів України від 11 вересня 2000 року та затвердженої наказом Держкомлісгоспу України від 14.09.2000 р. №105.

Розрахункова лісосіка прийнята лісовпорядною нарадою та затверджена наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 25.11.2020 року № 304 та 20.11.2020 року № 286 в розмірі 77.65 тис.м³ ліквідної деревини, в тому числі по господарствах:

- хвойне – 62.13 тис. м³
в т.ч. соснова – 61,75 тис.м³,
ялинова – 0,38 тис.м³,
- твердолистяне – 2,03 тис.м³
в т.ч. дубова – 2.03 тис.м³,
- м'яколистяне – 13.49 тис. м³
в т.ч. березова – 5.98 тис. м³,
осикова – 0,5 тис. м³,
чорновільхова – 7.01 тис. м³.

Розрахункова лісосіка по категоріях лісів:

рекреаційно - оздоровчі ліси	- 47,66 тис.м ³
захисні ліси	- 0,72 тис.м ³
експлуатаційні ліси	- 29,27 тис.м ³

Пропозиції та відповідні дані щодо розрахункової лісосіки по категоріях лісів в розрізі панівних порід підготовлені лісовпорядною організацією

ВО«УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ».

Експлуатаційний фонд лісовпорядкуванням виявлений на площі 9315,7гаіз стовбурним запасом 940,71 тис. м³

Розміщення рубок головного користування планується з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень і існуючої дорожньої мережі.

По кожному лісництву, в якому є експлуатаційний фонд, на ревізійний період складені відомості рубок головного користування в які внесені з групуванням за п'ятиріччями виділи (частина виділів) стиглих і перестійних деревостанів, можливих для експлуатації.

Протягом ревізійного періоду крім зазначених у відомості лісових ділянок в рубку, можуть надходити і інші можливі для експлуатації ділянки лісу, які на рік рубки досягли віку стиглості. Відведення таких насаджень в рубку можливе в разі, якщо вони вимагають проведення термінової рубки в зв'язку з їх пошкодженням, усиханням, з втратою захисних функцій, в розладнаних насадженнях, в насадженнях, які в установленому порядку підлягають розчищенню в зв'язку будівництвом; у випадку коли неможливо розмістити по певних господарських секціях наявний лісосічний фонд згідно встановленій розрахунковій лісосіці через необхідність дотримання встановлених термінів примикання лісосік; в зв'язку з будівництвом лісових доріг (їхньою відсутністю), а також в інших випадках, що не входять в протиріччя з положеннями чинних нормативних документів, які регламентують проведення рубок головного користування.

3.3 План залучення у культурно доречний спосіб зацікавлених сторін:

- визначення переліку зацікавлених сторін наявних в межах одиниці господарювання;
- інформування зацікавлених сторін коли, де і як вони можуть висловлювати свою думку;
- інформування зацікавлених сторін про поточну та заплановану лісогосподарську діяльність;
- залучення зацікавлених сторін у процес із відведення лісових ділянок для заготівлі деревини;
- залучення зацікавлених сторін до лісовідновлення.
- залучення науковців, та зацікавлених сторін для виявлення видів Червоної книги України;
- визначення випадків, що потребують залучення зацікавлених осіб;
- визначення каналів комунікації для двостороннього обміну інформацією;

Завдання Димерського надлісництва філії « Столичний лісовий офіс» ДП

«Ліси України» у процесі залучення зацікавлених осіб:

- забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін;
- забезпечення документування всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнутих угод;
- забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів.
- зацікавленим сторонам, за запитом, надання можливості бути у культурно доречний спосіб залученими до процесів моніторингу та планування господарської діяльності, яка зачіпає їхні інтереси.

Зацікавленими сторонами або групами зацікавлених сторін вважаються будь-які фізичні особи, групи осіб чи організації та установи, які або проявляють активний інтерес до лісового господарства, або чий інтерес зачіпає лісогосподарська діяльність, або вони залучені в систему відносин, пов'язаних з лісовим сектором економіки.

Зацікавлені сторони на одиниці господарювання Димерського надлісництва філії « Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» представлені: органами державної влади, органами місцевого самоврядування, мисливськими господарствами, лісовпорядкувальною організацією, науковими, екологічними та природоохоронними організаціями, громадськими організаціями, місцевим населенням, тощо.

Зацікавлені сторони які можуть безпосередньо або опосередковано зазнавати позитивного або негативного впливу мають право надавати пропозиції, коментарії, скарги з приводу проведення заходів.

Пропозиції можуть подавати:

а) повнолітні дієздатні фізичні особи, які проживають на території діяльності Димерського надлісництва філії « Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»;

б) юридичні особи, які проводять свою господарську діяльність де плануються заходи;

в) власники, орендарі та користувачі земельних ділянок, розташованих в зоні діяльності лісгоспу;

г) представники осередків самоорганізації населення, діяльність яких поширюється на відповідну територію;

д) народні депутати України, депутати відповідних місцевих рад.

Зацікавлені сторони мають право подавати свої пропозиції наступними способами:

- засобами поштового зв'язку вул. Шевченка, 1, с.Катюжанка , Вишгородський р-н., Київська обл., 07313,
- загальною електронною поштою (із дотриманням загальних вимог до письмових звернень) Dymerlg@ukr.net;
- телефоном 099-089-08-59

3.4 Заплановані види господарської діяльності та термін їх виконання

Базова інформація про приріст і таксаційні показники збирається в процесі проведення лісовпорядкування, при якому проводиться суцільна інвентаризація всіх лісових ділянок.

Поточна інформація визначається по матеріалах безперервного лісовпорядкування, при якому враховуються всі зміни в лісовому фонді підприємства, які відбулися за поточний рік.

При складанні плану господарської діяльності підприємства, проводиться аналіз таксаційних показників, на які мають вплив, обсяги запроектованих і проведених заходів.

№ п.п.	Назва запланованих на 2025р. основних лісогосподарських заходів	Обсяги робіт	
		Од. вим.	Об'єм (Запас деревини - тис.м ³ : чисельник - загальний, знаменник - ліквід)
1.	Суцільні рубки:		
1.1	рубки головного користування	га тис. м ³	160,1 55,33 /50,30
1.2	санітарні	га тис.м ³	162 40,0/35,0
2	Поступові рубки головного користування	га тис. м ³	-
3	Рубки формування та оздоровлення лісів і інші рубки	га тис. м ³	2540 164,33/142,93
4	Лісовідновлення:		
4.1	створення лісових культур	га	226
4.2	сприяння природному поновленню	га	24
5	Переведення у вкриті лісовою рослинністю землі:		
5.1	не зімкнуті лісові культури	га	336
5.2	природне поновлення	га	24

Практика та умови працевлаштування працівників відповідають усім принципам та правам на працю або їх дотримання, що охоплені вісьмома Конвенціями МОП про працю як визначено в Декларації МОП про основні принципи і права на працю.

Розроблено та доведено до працівників і виконуються правила гігієни та безпеки праці на лісогосподарських роботах.

3.5 Димерського надлісництва філії « Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» укладено «Колективний договір» між **Роботодавцем** в особі директора філії « Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», з однієї сторони, і Профспілковим комітетом, що представляє інтереси трудового колективу підприємства, з другої сторони (далі – **профспілкова сторона**).

Колективний договір — угода, яка укладається між власником або уповноваженим органом (особою) і одним або кількома профспілковими чи іншими уповноваженими на представництво трудовим колективом, органами, а у разі відсутності таких органів — представниками трудящих, обраними та уповноваженими трудовим колективом. Колективний договір є результатом соціального партнерства та діалогу на локальному рівні.

Колективний договір укладається відповідно до чинного законодавства (ст. 10—20 Гл. 2 КЗпП України, ЗУ "Про колективні договори і угоди" та ін.) та узятих сторонами зобов'язань і має на меті регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, а також узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів.

Гендерна дискримінація у працевлаштуванні, можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залучення та господарської діяльності на підприємстві відсутня.

3.6 Здійснення лісогосподарської діяльності в умовах радіоактивного забруднення регламентується чинним законодавством України, нормативними актами, а також рядом методичних рекомендацій.

4. Заходи із збереження або відновлення:

4.1 Рідкісних видів та видів що перебувають під загрозою, та оселищ;

Охорона видів рослин та тварин занесених до списку рідкісних і зникаючих, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій;
- пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються.

Наявність на території підприємства рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, враховувати при плануванні і виконанні будь яких лісогосподарських і природоохоронних заходів. Загалом для лісових насаджень, де виявлено рідкісні та зникаючі види флори та фауни, встановлюється режим обмеженого лісокористування.

До визначених заходів спрямованих на збереження рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, а також рослинних угруповань, щоб при проведенні заходу не порушити природний режим їх існування. В розділі технологічної карти, де описується природоохоронні аспекти проведення заходу, роблять відповідний запис про заходи, які слід вжити для охорони таких видів і угруповань.

На території де виявлені характерні житла рідкісних і зникаючих видів забороняється:

- пошкодження рослинного або ґрунтового покриву;
- меліоративні роботи;
- засмічення та забруднення території;
- прохідні рубки та суцільні рубання;
- здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів занесених до Червоної книги України.

4.2 Водних об'єктів і узбережних зон.

Негативний вплив лісозаготівельних та лісовідновлювальних робіт зведено до мінімуму внаслідок заборони законодавством України проведення рубок головного користування поблизу водних об'єктів з метою не допущення забруднення, замулення і виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного і тваринного світу, на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів, установлені водоохоронні зони і прибережні особливо захисні ділянки.

4.3 У ландшафтному відношенні загальна територія лісгоспу являє собою полого-хвилясту рівнину на якій ростуть ліси та розташовані землі, які використовуються під вирощування сільськогосподарських культур. На території фрагментально розміщені населені пункти, ділянки дачної забудови, річки. Типовий Поліський пейзаж. Запроектовані лісгосподарські заходи не змінять ландшафт тому, що існуючий також має різновікові ліси, не зімкнуті лісові культури, зруби тощо.

4.4 Репрезентативні ділянки лісу - ліси на ділянках яких повинні репрезентативно відображати породний склад лісів і не мати ознак суттєвих антропогенних порушень. Лісгосподарське підприємство не планує на таких ділянках жодних заходів.

На репрезентативних ділянках лісових екосистем забороняється:

1. забороняється будь-яка діяльність, яка може змінити:
 - природній стан ділянки і порушити природні процеси, які в них відбуваються;
 - пошкодження рослинного або ґрунтового покриву;
 - самовільна рубка дерев та чагарників;
 - меліоративні роботи.

2. Не допускати будь-яке засмічення та забруднення даних ділянок.
3. Збір рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин.
4. Інші види робіт, що можуть призвести до порушення природних зв'язків, втрати естетичної цінності ділянок.
5. Надання ділянок під будівництво, в оренду.
6. Розорювання земель.
7. Проїзд всіх видів транспорту поза дорогами загального користування, за винятком технологічного і службового транспорту.

4.5 З метою дотримання вимог, а саме принципу 9 FSC® Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» шляхом залучення сторін, чиї інтереси зачеплено, зацікавлених сторін та застосовуючи інші засоби і джерела, оцінює та реєструє в межах одиниці господарювання наявність і стан особливих цінностей для збереження, відповідно до масштабу, інтенсивності та ризику впливу господарської діяльності та ймовірності наявності цих особливих цінностей для збереження.

На практиці це означає:

1. Дослідити наявність ОЦЗ на одиниці господарювання та їх статус і стан, тобто ідентифікація ОЦЗ;
2. Розробити стратегії та заходи з підтримки та/або збагачення виявлених ОЦЗ;
3. Реалізувати ці стратегії та заходи;
4. Моніторити виконання цих стратегій та заходів і зміни стану ОЦЗ.

Особливі цінності для збереження на території Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

№ Пп	Означення	Площа, га	Режим господарювання
1	ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях.	8045,91	1. Відповідно до Закону України «Про природнозаповідний фонд України», а також лісовпорядкувальних проектів, паспортів та охоронних зобов'язань установ та об'єктів ПЗФ. Для об'єктів Смарагдової мережі – відповідно до менеджментпланів для територій Смарагдової мережі. 2. Відповідно до «Положення про виділення та збереження об'єктів генетичного фонду деревних порід в лісах СРСР» (1982). 3. Виключення із щорічного допустимого обсягу лісозаготівлі;

			може дозволятися лише проведення вибіркових санітарних рубок та рубок догляду (інтенсивність рубок догляду визначається біолого-екологічними характеристиками деревних видів і оселищ).
2	ОЦЗ 2 – Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня. Цілісні лісові ландшафти, великі екосистеми ландшафтного рівня та мозаїки екосистем, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях і містять життєздатні популяції переважної більшості природно притаманних їм видів, з природними структурами їх розповсюдження та рясності.	Не ідентифіковано.	
3	ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми.	385,2	-
4	ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих ґрунтів і схилів.	2326,1	Виключення з розрахунку головного користування. Проведення лише заходів, що підтримують або посилюють захисні функції лісів. Проведення лісовідновних рубок лише із застосуванням вибіркових, поступових або комбінованих систем рубок. Як виняток, за наявності другого ярусу та життєздатного підросту, можна застосовувати вузьколісосічну лісовідновну рубку.
5	ОЦЗ 5 – Потреби громади. Ділянки та ресурси, визначальні для задоволення основних потреб місцевих громад або тубільних народів (наприклад, у засобах для існування, лікування, харчування, забезпечення водою), визначені шляхом залучення цих громад або тубільних народів.	-	-
6	ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної / священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів	8,47	Планування і виконання всіх заходів на територіях, де ідентифіковані ОЦЗ 6, відбувається згідно з чинним законодавством (зокрема, Законом України “Про охорону культурної спадщини” від 08.06.2000 № 1805-III; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14 ; Державним реєстром нерухомих пам’яток культури національного значення і Державним реєстром нерухомих пам’яток культури місцевого значення (http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245323810&cat_id=244910406) та за узгодженням із місцевими громадами та експертами. Основною метою

			заходів є впорядкування територій, що містять ОЦЗ 6, підтримання належного санітарного стану
Разом:		10765,68	-

Планування та проведення господарських заходів в особливих цінностях для збереження здійснюються згідно з чинною законодавчо-нормативною базою ведення лісового господарства.

Метою господарювання в ОЦЗ є збереження або підвищення встановлених цінностей.

Основним завданням, що вирішується під час планування та проведення господарських заходів в особливих цінностях для збереження є охорона, підтримання та поліпшення екологічних і соціальних цінностей та запобігання можливим негативним змінам у цих лісах.

Основними заходами з підтримки та збереження ОЦЗ по лісгоспу є :

1. охорона від незаконних рубок та браконьєрства;
2. заборона або обмежена господарська діяльність;
3. підтримання належного санітарного стану;
4. захист від викиду побутового сміття;
5. забезпечення протипожежних заходів в пожежонебезпечний період;
6. дотримання сезону тиші;
7. забезпечення контролю за дотриманням норм заготівлі лісових ресурсів.

Особливостями проведення лісгосподарських заходів в ОЦЗ є поступовий перехід на систему організації і ведення лісового господарства, за якої досягається безперервне відновлення і формування лісостанів, максимально подібних за структурою і генезисом до природних. Методи та способи проведення рубок мають забезпечувати мінімальне порушення лісового середовища й дерев, що залишаються, тому інтенсивність рубок може бути зниженою від нормативних показників, а повторюваність прийомів залежить від стану насадження.

Для досягнення очікуваного результату та ефективності від проведених заходів наближених до природи Димерського надлісництва філії « Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» керується наступними принципами:

- безперервне існування лісового покриву;
- збереження біотичного різноманіття;
- відтворення структури природних різновікових лісів;
- постійне підтримування стійкості деревостанів;
- вирубування деревини в обсязі річного приросту;
- постійна стабільність водоохоронних, захисних, кліматорегулюючих, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- збереження ґрунтового покриву;
- природоохоронні технології заготівлі деревини.

Основними господарськими заходами, що можуть здійснюватися в ОЦЗ є:

- ✓ заходи щодо запобігання антропогенним змінам лісових екосистем (зокрема, відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, видів рослин і тварин, які зникають тощо);
- ✓ рубки догляду;
- ✓ вибіркові санітарні рубки;
- ✓ ліквідація захаращеності як окремий захід;
- ✓ протипожежні заходи;
- ✓ сприяння природному поновленню;

Організація проведення господарських заходів в ОЦЗ має такі особливості:

- проведення головним чином в осінньо-зимовий період;
- нижча інтенсивність заготівлі деревини;
- відсутність строго регламентованого періоду повторюваності;

- застосування природо-зберігаючих технологій;
- максимальне збереження наземного покриву, у тому числі й підстилки.

Основним обмеженням, спрямованим на збереження біорізноманіття, є заборона вирубування та пошкодження дерев і чагарників, занесених до Червоної книги України, насінників, плюсових та інших дерев, що мають виняткове значення для збереження біорізноманіття. Важливими з точки зору збереження біорізноманіття (мертвої деревини) є питання очищення місць рубок від порубкових решток. Метою цієї операції є створення сприятливих умов для відновлення лісу, запобігання ерозії ґрунту, зниження рівня пожежної небезпеки та забезпечення належного санітарного стану.

Залежно від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення пріоритетними для застосування є безвогневі способи очищення лісосік:

- укладання залишків на трелювальні волоки і вмивання їх тракторами у ґрунт;
- розкидання подрібнених залишків по площі лісосіки;
- збирання залишків у купи для подальшої реалізації.

Встановленні обмеження при проектуванні лісогосподарських заходів виконуються за умови, що їх проведення не призведе до негативних чи незворотних змін стану ОЦЗ. Забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану довкілля та зниження встановленої цінності цих територій.

Доцільність проведення будь-яких господарських заходів, їх обсяги, черговість і повторюваність визначається підприємством за участі відповідних організацій та зацікавлених сторін на основі матеріалів базового та безперервного лісовпорядкування, наукових рекомендацій, результатів моніторингу, що проводиться в таких лісах.

Треба особливо наголосити, що визнання лісу (або його частини) ОЦЗ зовсім не означає автоматичного припинення господарських заходів, навіть таких, як рубки головного користування. Проте, це означає, що господарська діяльність має плануватися і виконуватися таким чином, щоб гарантувати збереження або примноження цих цінностей.

5. Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності.

Заходи по зменшенню впливів надаються в нижче приведеній таблиці для основних видів діяльності на кожному етапі, враховуючи аспекти потенційного впливу.

5.1 Заходи по зменшенню впливів.

СТАДІЯ ПРОЕКТУВАННЯ – ПЛАНУВАННЯ.

Лісогоспо дарські заходи	Аспекти	Потенційні впливи	Рекомендовані заходи (дія) управління для уникнення або зменшення впливів	Моніторинг (ключові показники ефективності)
1	2	3	4	5
1. Суцільні рубки головного користування і суцільні санітарні рубки	Грунти	Ущільнення та погіршення структури і родючості	1. Одержати всі необхідні дозволи. 2. Підготувати План взаємодії з зацікавленими сторонами. 3. Провести оцінку потенційного впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС). 4. Затвердити технологічні карти розробки лісосік 5. Дотримуватися Проекту лісовпорядкуванн я. 6. Виділити ключові біотопи	1. Дослідження потенційних і фактичних впливів на довкілля (Акти ОВНС) Звіт для громадськості.
	Гідрологічни й режим	Зміна русел тимчасових водотоків, заболочення.		

			вздовж боліт, водотоків, тощо.	
	Флора	Зменшення видового складу біорізноманіт-тя	1. Виділення ключових біотопів. 2. Максимально можливе застосування поступових і вибіркових рубок.	Відомість рідкісних і зникаючих видів. Відомість моніторингу ключових біотопів. Матеріали лісовпорядкуван-ня
	Фауна	Зменшення чисельності. Порушення життєдіяльності звірів і птахів.	1. Визначити період для проведення робіт з найменшим впливом, враховуючи відтворювання і міграцію. 2. Проведення робіт не повинно припадати на час розмноження птахів та вирощування пташенят з 01 квітня по 15 червня. Планування виготовлення та розвішування штучних гніздівель.	Чисельності мисливської фауни та рідкісних і зникаючих видів. Наукові дослідження
2. Поступові і вибіркові рубки головного користування та рубки формування і оздоровлення лісів	Ґрунти	Ущільнення та погіршення структури і родючості	1. Провести оцінку впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС). 2. Затвердити технологічні карти розробки лісосік 3. Дотримуватися Проекту	1. Провести освідчення місць рубок та оцінку фактичного впливу на довкілля (Акт ОВНС). Звіт для громадськості.

			лісовпорядкуванн я.	
	Флора і фауна	Зменшення кількості і видового складу	1. Проведення робіт не повинно припадати на час розмноження птахів та вирощування пташенят з 01 квітня по 15 червня. Планування виготовлення та розвішування штучних гніздівель. 2. При таксації не включати в рубку дерева з дуплами, гніздами, навколо мурашників та інші біотопи. 3. Виділяти, як ключові біотопи ділянки з наявністю рідкісних і зникаючих видів, та видів, що включені до Червоної книги України з охоронними зонами навколо них. Заходи в них не проводити.	1. Провести освідчення місць рубок та оцінку фактичного впливу на довкілля (Акт ОВНС). 2. Книга рідкісних та зникаючих видів. 3. Звіт для громадськості.
3. Заготівля деревини на всіх видах рубок (валка дерев, трелювання та вивезення деревини,	Ризик для життя і здоров'я людини	Наявність небезпечних дерев в 50 м зоні навколо лісосік.	Планування заходів щодо приземлення небезпечних дерев в захисній зоні	Лісорубні квитки (рубка небезпечних дерев)
	Безпека та охорона здоров'я	Професійні ризики нещасних випадків	План охорони здоров'я та безпеки праці	Звіти по охороні праці

	Соціальні аспекти	Руйнування інфраструктури мережі доріг.	Планування та забезпечення руху транспорту при трелюванні та вивезенні деревини і інших роботах, <u>конкретними, чітко визначеними дорогами.</u>	Затвердження маршрутів руху транспорту. Перевірка подорожніх листів.
4. Лісовідновлення	Своєчасне заліснення (природне поновлення, чи лісові культури)	Втрата лісового середовища, продуктивності, рослинності, тощо	Постійний контроль за не вкритими лісовою рослинністю ділянками	Книга обліку площ, які вийшли із-під суцільних рубок, матеріали безперервного лісовпорядкування.
5. Створення лісових культур	Підготовка ґрунту на схилах до 12гр. та на увігнутих і опуклих формах рельєфу	Ерозійні процеси	Затвердити Проекти лісових культур, звернувши увагу на спосіб підготовки ґрунту (паралельно горизонталям, безвідвальне рихлення, висаджування сіянців без підготовки ґрунту).	Проекти лісових культур. Акт ОВНС.

СТАДІЯ - ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ

Лісогосподарські заходи	Аспекти	Потенційні впливи	Рекомендовані заходи (дія) управління для уникнення або зменшення впливів	Моніторинг (ключові показники ефективності)
1	2	3	4	5

1. Суцільні рубки головного користування і суцільні санітарні рубки	Грунти і гідрологічний режим. Флора. Фауна.	Ущільнення та погіршення структури і родючості ґрунтів. Зміна русел тимчасових водотоків, заболочення. Зменшення чисельності і видового складу.	1. Забезпечити дотримання підрядниками вимог екологічних і соціальних стандартів, шляхом постійного контролю та навчань.	1. Акти перевірки. 2. Акти здачі-приймання робіт. 3. Звіт про виконання виробничого плану по лісовому господарству (щоквартальний, річний)
2. Поступові і вибіркові рубки головного користування та рубки формування і оздоровлення лісів	Грунти, флора і фауна	Ущільнення та погіршення структури і родючості. Зменшення кількості та видового складу	Систематичний контроль за дотриманням підрядниками природоохоронних зобов'язань.	1. Акти перевірки. 2. Акти здачі-приймання робіт. 3. Звіт про виконання виробничого плану по лісовому господарству (щоквартальний, річний)
3. Заготівля деревини на всіх видах рубок (валка дерев, трелювання та вивезення деревини,	Ризик для життя і здоров'я людини	Порушення Правил ОП.	Контроль за дотриманням ОП.	Акти перевірки. Журнал оперативного контролю.
	Безпека та охорона здоров'я	Професійні ризики нещасних випадків	Контроль за дотриманням Плану охорони здоров'я та безпеки праці	Звіти по охороні праці.
	Соціальні аспекти	Руйнування інфраструктури і мережі доріг.	Контроль руху транспорту при вивезенні деревини і інших роботах, по <u>конкретних, чітко визначених дорогах.</u>	Подорожні листи. Показники трекерів.
4. Лісовідновлення	Своєчасне заліснення зрубів (лісові культури, сприяння природному	Втрата лісового середовища, продуктивності лісів, тощо	Постійний контроль за не вкритими лісовою рослинністю ділянками	Звіт про виконання виробничого плану по лісовому господарству. Матеріали

	поновленню)			лісовпорядкуванн я
5. Створення лісових культур	Підготовка ґрунту на схилах до 12гр. та на увігнутих і опуклих формах рельєфу	Ерозійні процеси	Контроль за дотриманням Проекту лісових культур.	Акти технічного приймання. Матеріали інвентаризації лісокультурних об'єктів. АКТ ОВНС.
На всіх видах робіт	Забруднення довкілля	Забруднення ПММ і сміттям	Постійний контроль.	Акти перевірки. Акти огляду місць заготівлі деревини

5.2 Заходи для пом'якшення впливу на повітря і клімат:

- щодо викидів відпрацьованих газів - контроль за утриманням технічних засобів в справному стані;
- диму – планування очистки лісосік від порубкових залишків без вогневим способом.

5.3 Заходи з пом'якшення впливу на ґрунти:

Проведення лісозаготівельних, лісовідновних і інших робіт повинно проводитись у відповідності з картою технологічного процесу, проектів лісовідновлення, інших нормативних документів та з урахуванням Акту оцінки потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Заходи мінімізації дії на ґрунт:

- розробку лісосік в мокрих, сирих та дуже вологих місцях проводити в зимовий період;
- трелювання і вивезення деревини проводити транспортними засобами з навісним обладнанням в піднятому стані по волоках і існуючих дорогах, не допускаючи здирання лісової підстилки та пошкодження ґрунту;
- площа волоків і навантажувальних площадок не повинна перевищувати 15% площі лісосіки;
- заправка транспортних засобів, ремонт та техобслуговування повинні проводитись в гаражі;
- заправка бензопил ПММ проводити так, щоб виключити попадання його в ґрунт, використовуючи спеціальні лійки та канистри, які повинні бути без пошкоджень, не протікати і стояти на гумових чи з іншого матеріалу підкладках з наявністю сорбенту.

5.4 Заходи для пом'якшення впливу на підземні і поверхневі води.

Жодних спеціальних заходів з пом'якшення впливу на підземні води на території підприємства проводити не потрібно.

Заходи щодо мінімізації впливу на поверхневі води:

- не допускати прокладання трелювальних волоків через русла річок та тимчасових водотоків;
- не допускати складання порубкових залишків на руслах водотоків;
- після закінчення лісосічних робіт русла водотоків необхідно очищати від порубкових залишків;
- переїзди через річки та водотоки проводити по містках.

При встановленні вірогідності заболочення ділянки, планувати і проводити поступові і вибіркові системи рубок і ні в якому разі суцільні.

5.5 Заходи з мінімізації негативного впливу на флору і фауну та ареали їх розповсюдження.

ФЛОРА

При відводах і таксації лісосік та проведенні лісозаготівельних робіт дотримується вимог законодавства України, лісових нормативно-правових актів та природоохоронних конвенцій ратифікованих Україною про збереження біологічного різноманіття лісових екосистем, зберігаючи нижче приведені ключові біотопи і об'єкти:

- ключові біотопи:

1. болота і окраїни боліт;
2. ділянки лісу вздовж струмків, тимчасових водотоків та навколо тимчасових водних об'єктів, які не виділені лісовпорядкуванням як ОЗД;
3. ділянки, які відрізняються по умовах зволоження;
4. ділянки на різних елементах рельєфу;
5. ділянки, які відрізняються по складу рослинності, віку, ґрунтовому покриву та з наявністю Червонокнижних видів;

- ключові об'єкти:

1. Дерева і групи дерев важливі для фауни,
2. Вікові дерева дуба звичайного і сосни звичайної,
3. Дерева, які рідко зустрічаються в насадженнях, або мають кормову цінність для фауни,
4. Інші дерева і чагарники,
5. «Стрепи» (пні природного походження),
6. «Валіжник».

Обов'язкове виконання вимог законодавства з обмеження лісосік по площі та фрагментація місць проведення суцільних рубок по території лісгоспу, дотримання термінів примикання лісосік, заборона та обмеження рубок в лісах ЛВПЦ, а також виділення при відводах і таксації лісових ключових біотопів і об'єктів дозволить підтримувати оптимальну вікову і породну структуру лісів, зберігати місцезнаходження червонокнижних видів і звести негативний вплив рубок до мінімуму.

ФАУНА

Шум при лісозаготівельних роботах є фактором неспокою під час появи потомства у тварин. Тому, у весняний період, в ділянках середовищ існування, розмноження і міграції диких тварин та в захисних зонах навколо гніздувань ніякі заходи не проводяться.

Щоб мінімізувати негативний вплив на фауну запланованих заходів, необхідно уникати по можливості при вивезенні деревини, переїздах до місця роботи і назад тощо, перетинання таких ділянок.

Шляхом консультацій з зацікавленими сторонами (мисливські господарства, органи місцевого самоврядування Вишгородського та Броварського районів і інші), були встановлені середовища існування, умов розмноження та шляхи міграції тварин.

Згідно ст..39 Закону України Про тваринний світ у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня по 15 червня в даних ділянках заборонено проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою.

Дотримання виконання лісогосподарських заходів у відповідності з «Планом лісоуправління» знизить негативний вплив на рослинний і тваринний світ.

6. Природоохоронні заходи щодо охорони довкілля.

План природоохоронних заходів на підприємстві складено у відповідності з Основними напрямками державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.1998 року №188/98-ВР та іншими діючими нормативно-правовими актами України щодо природоохоронної діяльності.

№ пп	Назва природоохоронного заходу	Місце розташування, обсяги, тощо.
1	2	3
1. У сфері поводження з відходами		
1.1	Укласти договори із спеціалізованими підприємствами на вивезення і передачу відходів для утилізації і розміщення	МПП «Рада»
1.2	Адміністративні перевірки підрозділів підприємства та підприємців щодо дотримання ними санітарних умов в лісах та на виробничих територіях	Всі підрозділи, при проведенні комплексних ревізій і цільових перевірок
2. Охорона водних ресурсів		
2.1.	Утримувати свердловину на території виробничого комплексу за рахунок підприємства.	МПП «Рада»
2.2.	Утримувати площадку для миття техніки в належному стані.	Виробничий комплекс. Постійно.
2.3.	Забезпечити наявність достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.	
3. Охорона атмосферного повітря.		
3.1.	Проводити контроль джерел викидів забруднюючих речовин (ЗР) на відповідність встановлених гранично допустимих викидів (ГДВ)	Виробничий комплекс. 1 раз в рік
3.2.	Провести моніторинг стану атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони.	
3.3.	Здійснювати контроль токсичності відпрацьованих газів всього наявного транспорту	Автогараж, лісництва, виробничий комплекс 1 раз в рік
4. У сфері ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів.		

4.1	Дотримання Проекту організації і розвитку лісового господарства, як системи заходів, спрямованих на забезпечення ефективної охорони і захисту, раціональне використання, підвищення продуктивності лісів і їх відтворення , оцінку лісових	Димерського надрісництва філії « Столичний лісовий офіс» - 61364 га
4.1.1	Проведення контрольного аудиту лісової сертифікації, як добровільної ініціативи, спрямованої на забезпечення підтвердження відповідності ведення лісового господарства на підприємстві, вимогам відповідних міжнародним стандартів (Принципи і Критерії FSC)	
4.2	Раціональне використання лісових ресурсів за рахунок їх комплексного використання (вивчення можливості впровадження поступових рубок головного користування з наступним природним відновленням лісу, створення та формування змішаних за складом високопродуктивних, корінних <u>деревостанів тощо</u>)	

4.3	Проведення рубок формування та оздоровлення лісів, направлених на поліпшення породного складу і якості лісів та підвищення їх продуктивності.	2540га
4.4	Відновлення лісів.	250 га
4.5	Охорона лісів від пожеж, шкідників та хвороб	вкриті лісовою рослинністю землі підприємства
4.6	Ремонт і утримання доріг протипожежного призначення та інші допоміжні лісгосподарські роботи	15 км.
4.7	Перед проведенням лісгосподарських і лісозаготівельних робіт проводити оцінку потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС)	Лісництва
4.8	При проведенні лісгосподарських і лісозаготівельних робіт дотримуватись заходів щодо запобігання або зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, відображених в Акті ОВНС та .	Лісництва
4.9	З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти особливі цінності для збереження талишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	Лісництва

7. План виявлення і взяття під охорону рідкісних та зникаючих видів рослин, тварин

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Основні вимоги законодавства щодо забезпечення охорони рослинного світу визначені ст.ст. 25, 26 Закону України «Про рослинний світ», тваринного світу – розділом IV Закону України «Про тваринний світ», рідкісних та зникаючих видів флори і фауни – ст. 11 Закону України «Про Червону книгу України».

Охоронні пріоритети задекларовані в основному національному документі, Червоній книзі України (ЧКУ).

План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин по Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» на 2025 рік

№ п/п	Назва заходу виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Проведення моніторингу існуючих об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ)	Прохідні рубки та суцільні рубання не проводяться.	Спеціалісти лісгоспу, зацікавлені сторони
2	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування на 2026 рік. При виявленні виділяються ключові біотопи і об'єкти, згідно переліку ключових біотопів і об'єктів та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів. При виявленні гнізда хижих птахів занесених до Червоної книги України (радіусом 500 м.), та чорного лелеки(радіусом 1000 м.), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 м.) виділяється охоронна зона.	Спеціалісти лісгоспу, лісничі, зацікавлені сторони
3	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.	На картах, схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі види та біотопи.	Спеціалісти лісгоспу

4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин та тварин		Адміністрація
---	---	--	---------------

Рішенням Київської обласної ради від 07.02.2012 р. №285-15-VI затверджено «Список рідкісних, зникаючих видів рослин і грибів, які потребують охорони у Київській області».

Охорона рідкісних і зникаючих видів рослин і грибів занесених до даного Списку, на державному рівні забезпечується шляхом проведення наступних заходів:

- встановлення особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій;
- пріоритетного створення на територіях їх зростання системи заповідних та інших об'єктів, що мають статус особливо охоронних;
- створення банків генофонду, розведення у спеціальних умовах (розсадниках, ботанічних садах, дендропарках тощо);
- врахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно - планової документації, екологічної експертизи.

Обов'язки по веденню Списку покладені на Департамент екології та природних ресурсів Київської ОДА.

8. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення.

На кожному лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожному лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт.

Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише відповідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

На підприємстві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Хускварна або Штиль.

Після розрізування стовбурів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ-82 «Беларусь», обладнаних кліщовим захватом.

Тип тракторів – колісні універсальні класу 1,4.

Марка двигуна тракторів МТЗ- 82 – Д –243, двигуни дизельні чотирьохциліндрові чотирьохтактні з безпосереднім вприском і робочим об'ємом -4,75л. та номінальною частотою обертів 2200 об/іс..

Потужність), МТЗ – 82, кВт (к.с.) – 60 (81).

Габарити, вага, ширина колії та витрати палива

Показники	Одиниця виміру	Трактори
		МТЗ-82
Габаритні розміри: довжина ширина висота	м	3,93 1,97 2,47
Дорожний просвіт (кліренс), мінімальний під заднім мостом	см	47
Конструктивна вага	тонна	3,20
Колія трактора регульована	см в межах	передні колеса 120-180 задні колеса 135-180
Витрати палива	г/кВт год.	230 (від 220 до 260)

Ємкість паливного баку – 130л.

Фактичні витрати дизпалива на трелювання 1 м³ деревини становлять 0,476 і масла І-20 – 0,018 літрів.

Застосування на лісозаготівлях швидкохідних колісних тракторів, які оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються на підприємстві, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі впливають на ґрунтову поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кущових рослин. По наших спостереженнях на лісосіках поступових рубок та суцільних рубках із збереженням підросту збереженість підросту достатньо висока (до 70%). У місцях поодиноких проїздів колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рельєф лісосік переважно рівнинний. Переважаючими типами ґрунтів на території лісгоспу є підзолисті ґрунти з різним механічним складом від піщаних до суглинистих, на яких багаторазовий прохід техніки по одному сліду (волоку) навіть після літніх опадів не впливає на прохідність і не призводить до значного пошкодження ґрунту. Такі лісосіки можливо освоювати на протязі року.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада виконує весь комплекс робіт від звалювання до очистки лісосіки від порубкових залишків. Виконану роботу приймає лісничий або помічник лісничого, крім того ведуть електронний облік деревини, займаються відпуском деревини та складають звіт про рух лісопродукції.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосіки від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються такі способи очищення лісосік:

- збирання порубкових решток у купи для перегнивання в місці збирання;
- збирання порубкових решток у купи з наступним їх спалюванням;
- комбінований.

Вивезення деревини з верхніх складів лісництв проводиться сортиментами, тракторами різних модифікацій МТЗ-82 «Беларусь» та автомобілями УРАЛ 4320, Краз 6446, Камаз 5320 на яких установлені гідроманіпулятори WE – 6700, WE – 12D Палмс-700. Вантажник лісу (гідроманіпулятор) застосовуються для навантаження і розвантаження сортиментів та підтягування їх і штабелювання. Встановлені за кабінами автомобілів.

9.Опис програм моніторингу Димерського надлісництва Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Ліс – найважливіша природоутворююча частина навколишнього природного середовища. Він позитивно впливає на клімат, очищення атмосфери. Надзвичайно велика оздоровча і культурно-естетична роль лісу.

Моніторинг лісів проводиться як спільна діяльність виробничих та наукових установ Держлісагентства. У рамках такої діяльності польові дослідження (обстеження ділянок) виконують спеціалісти лісогосподарських підприємств, Українське державне проєктне лісовпорядне виробниче об'єднання ВО «Укрдержліспроект» відповідає за формування баз даних моніторингу, а Український НДІ лісового господарства та агролісомеліорації виконує функції національного координаційного центру моніторингу лісів.

Здійснення екологічного моніторингу лісів передбачене Лісовим кодексом України.

Моніторинг лісів – система регулярного спостереження, оцінки і прогнозу динаміки кількісного і якісного стану лісів. Моніторинг лісів проводиться шляхом збирання, передавання, збереження та аналізу інформації про стан лісів, прогнозування змін у лісах і розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для інформаційно-аналітичного забезпечення управління лісами, прийняття рішень щодо запобігання негативним змінам стану лісів, дотримання вимог екологічної безпеки та принципів ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку.

Зміст програми моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планової діяльності:

Моніторинг в Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» охоплює всі види діяльності і проводиться на різних рівнях. Індикатори моніторингу встановлені та охоплюють соціальні, економічні та екологічні аспекти.

Соціальні аспекти включають:

охорону та підтримання місць особливого історичного, соціального та культурного значення;

підтримку місцевої інфраструктури;

навчання та підвищення кваліфікації працівників;

оновлення парку транспортних засобів;

створення та підтримка об'єктів рекреації та зон масового відпочинку;

забезпечення робочими місцями місцевого населення;

створення нових робочих місць;

Економічні аспекти включають:

ріст виробництва продукції і продуктивності праці;

ріст прибутку в довгостроковій перспективі;

ріст балансової вартості підприємства;

забезпечення стабільних поставок деревини, для підприємств деревообробної та інших галузей;

забезпечення енергетичних потреб;

Екологічні аспекти включають:

підтримання та підвищення якості об'єктів ПЗФ та лісів особливого значення;

ідентифікацію та охорону рідкісних та зникаючих видів;

підтримання захисних функцій лісів і, зокрема, водорегулюючого режиму;

заготівля деревини в рамках встановленої розрахункової лісосіки;

планування заходів мінімізації впливу на довкілля в процесі підготовки ділянок під проведення рубок;

моніторинг діяльності та підвищення ефективності праці лісозаготівельних бригад;

відновлення лісових ділянок після проведення рубок;

переведення не вкритих лісовою рослинністю земель у вкриті;

моніторинг рідкісних та зникаючих видів флори і фауни, їх охорона та відтворення;

підвищення оздоровлення лісових насаджень тощо.

Внутрішній моніторинг здійснюється у відповідності з прийнятими програмами моніторингу та чинним законодавством.

Програми визначають процедуру моніторингу та відповідальних осіб. Частота, інтенсивність та обсяги моніторингу залежать від інтенсивності та обсягів робіт, які здійснюються підприємством. Моніторинг охоплює період від одного дня (поточний моніторинг за виконанням денних норм виробітку, кількості заготовленої чи переробленої продукції) до одного року (моніторинг планових показників діяльності за рік). Моніторинг може здійснюватися також помісячно чи поквартально.

Моніторинг діяльності підприємства та відповідності вимогам національного законодавства здійснюється всіма працівниками. Моніторинг також враховує чутливість та стан навколишнього середовища. Так, для видів діяльності, які мають значний вплив на навколишнє середовище (лісозаготівлі, лісовідновлення) частота та інтенсивність моніторингу зростають.

Найбільш детальний моніторинг складу насаджень, вікового розподілу, повноти, запасу та інших таксаційних показників, а також рівня біорізноманіття, включаючи наявність рослинного покриву та недеревної продукції, тощо проводиться під час базового лісовпорядкування спеціалістами лісогосподарського підприємства Українське державне проєктне лісовпорядне виробниче об'єднання ВО «Укрдержліспроєкт», яке здійснюється як складова процесу планування ведення лісового господарства. Дані лісовпорядкування служать для розробки щорічних планів.

На підприємстві розроблена методика моніторингу виконання плану ведення лісового господарства, у якій визначено:

- призначення і періодичність перегляду планового документа;
- елементи плану господарювання, що підлягають моніторингу;
- періодичність моніторингу;
- відповідальні за моніторинг елементу.

Моніторинг виходу деревини з лісосік здійснюється у системі ЕОД (електронний облік деревини).

Результатів моніторингу по підприємству є доступними для громадськості у «Звіті для громадськості по моніторингу лісогосподарської діяльності Димерське надлісництво Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Результати моніторингу оформляються наступними документами:

- матеріали базового та безперервного лісовпорядкування;
- річний звіт по підприємству;
- форми 3-ЛГ та 10-ЛГ;
- звіт для громадськості;
- акти обстежень місць рубок;
- акти приймання виконаних робіт;
- матеріали техприймання та інвентаризації л/к;
- річний звіт ОВНС запланованої діяльності;
- акти лісопатологічного обстеження, плани санітарно-оздоровчих заходів;

- книга обліку шкідників і хвороб лісу;
- річний звіт по роботі з кадрами;
- форми 2- ТР та 4, 11- МТП;
- форма 7-ТНВ, звіт з охорони праці;
- польові картки моніторингу;
- акти оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Антропогенні зміни навколишнього природного середовища – забруднення атмосфери, деструкція озону в атмосфері і його накопичення в тропосфері, зміна клімату та інші несприятливі фактори приводять до погіршення стану лісів, що негативно впливає на їх ресурсний потенціал та захисні властивості. Для сталого управління лісами в таких умовах потрібна регулярна, об'єктивна і своєчасна інформація щодо динаміки стану лісових об'єктів та прогнозу розвитку ситуації яка може бути отримана при проведенні моніторингу лісів. Здійснення моніторингу лісів передбачене Лісовим кодексом України.

При моніторингу лісів щорічно визначають:

- якість ґрунтів земель лісового фонду (радіологічні визначення, залишкова кількість пестицидів, агрохімікатів і важких металів) шляхом лабораторних досліджень та інструментальних вимірів;
- якість лісової рослинності (стан, продуктивність, пошкодження біотичними та абіотичними чинниками, біорізноманіття, радіологічні визначення) шляхом лабораторних досліджень та інструментальних вимірів, візуальним обстеженням;
- стан мисливської фауни (видові, кількісні та просторові характеристики) шляхом візуальних обстежень.

Для забезпечення ефективної організації та науково обґрунтованого ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів, культури ведення лісового господарства, отримання достовірної і всебічної інформації про лісовий фонд України підприємство регулярно проводить:

- інвентаризацію лісового фонду з визначенням породного та вікового складу деревостанів, їх стану, якісних і кількісних характеристик лісових ресурсів;
- виявлення деревостанів, що потребують рубок, з метою поліпшення якісного складу лісів;
- визначення обсягів робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення, охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб, інших лісогосподарських заходів, а також порядку і способів їх проведення;
- ландшафтні, ґрунтові, лісотипологічні, лісобіологічні та інші обстеження і дослідження лісових природних комплексів;
- виявлення пралісів, квазіпралісів, природних лісів, типових та унікальних природних комплексів, місць зростання та оселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу і підлягають заповіданню, включенню до екологічної мережі.

Підприємство при веденні лісового господарства забезпечує:

-моніторинг рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу, занесених до Червоної книги України (далі - види Червоної книги);

-моніторинг рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу, занесених до Червоної книги України (далі - види Червоної книги).

Підприємство при здійсненні спеціального використання лісових ресурсів - заготівлі деревини під час проведення рубок головного користування проводить:

- огляд місць заготівлі деревини, інших продуктів лісу та використання корисних властивостей лісів після закінчення робіт з метою виявлення повноти і правильності розробки лісосік, заготівлі другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань;

-виявлення залишених недорубів, невивезеної деревини і другорядних лісових матеріалів.

Для попередження забруднення навколишнього природного середовища при здійсненні господарської діяльності та веденні лісового господарства підприємство здійснює локальний екологічний моніторинг:

-за станом контейнерів та майданчиків для відходів. Контроль візуальний, раз на місяць;

-за відповідністю викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря автотранспортними засобами вимогам нормативних документів.

Зовнішній моніторинг діяльності підприємства також здійснюється сторонніми організаціями. Сплату податків та інших відрахувань контролює податкова служба.

Моніторинг екологічних та природоохоронних аспектів діяльності здійснює Державна екологічна інспекція в Київській області.

Місцеві органи влади здійснюють моніторинг соціальних аспектів діяльності підприємства, зокрема дотримання прав працівників та забезпечення прав місцевого населення.

План склав
Начальник надлісництва

Іван ШИЙКА

3.3.4. РОЗПОДІЛ ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ
ЗА ЩІЛЬНІСТЮ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТУ
ЦЕЗІЕМ-137 за станом на 01.01.2015 року

Зона, підзона	Щільність радіоактивного забруднення, ki/km2	Площа, га	Номери кварталів
Північне лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1067.0	11 12 17 18 20 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41
3Б	2.01 - 5.00	675.0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 13 14 15 19
Разом		1742.0	
Гутівське лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1257.0	42 43 44 45 46 47 48 49 52 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 67 68 69 74 75
3Б	2.01 - 5.00	148.0	53 54 55
Разом		1405.0	
Дачне лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1401.0	76 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 96 97 98 99 100 104 105 109 110 111 113
3Б	2.01 - 5.00	158.0	79 80 81 103 108
Разом		1559.0	
Довгобродівське лісництво			
3А	1.01 - 2.00	933.0	118 119 124 125 127 128 131 132 135 136 137 139 140 141 142 143 144 150 151 152 158 159 160
3Б	2.01 - 5.00	117.0	129 130
Разом		1050.0	
Хутірське лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1287.0	165 166 167 170 171 175 176 180 181 182 184 185 186 187 188 189 190 191 192 194 196 197 202 203 204 205 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220
3Б	2.01 - 5.00	27.0	161
Разом		1314.0	
Центральне лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1233.0	221 228 229 230 231 235 236 237 238 239 240 242 243 244 245 246 247 248 249 251 252 253 254 255 256 257 258 259 262 263 264 265 266 267 268 271 274 276
3Б	2.01 - 5.00	153.0	222 223 224
Разом		1386.0	
Деснянське лісництво			
3А	1.01 - 2.00	1381.0	280 281 282 283 288 289 290 295 296 299 300 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 323 324 325 326 327 328 329 330 332 333 334 338 343

ЗБ	2.01 - 5.00	28.0	322
Разом		1409.0	

Зона, підзона	Щільність радіоактивного забруднення, ki/km2	Площа, га	Номери кварталів
------------------	---	--------------	------------------

Приморське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1301.0	344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 356 357 358 359 360 361 362 363 366 367 368 369 370 371 372 373 375 376 377 378 382 383 384 385 386 387 388 392 393 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408
ЗБ	2.01 - 5.00	137.0	355 364 365 374
Разом		1438.0	
Тарасівське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1615.0	409 410 411 413 414 415 418 419 420 424 425 426 427 430 431 432 433 434 436 437 438 439 440 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471
Разом		1615.0	
Острівське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1112.0	473 474 475 476 477 478 479 480 483 484 485 486 487 488 492 493 494 495 496 497 501 502 503 507 508 509 513 514 517 518 519 520 521 522 523 524 525 527 528 529
Разом		1112.0	
Вищедубечанське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1687.0	539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596
Разом		1687.0	
Лебедівське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1408.0	597 598 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 648 649 650 651 652 653 654 655 656 659 663
ЗБ	2.01 - 5.00	225.0	599 600 601 602 603 616 630 646 647
Разом		1633.0	
Дубечанське лісництво			
ЗА	1.01 - 2.00	1506.1	664 665 666 667 669 670 671 672 673 676 677 678 679 680

684	687	691	694	695	698	702
703	704	705	706	707	709	710
711	712	713	714	715	716	717
718	719	720	721	722	723	724
725	726	727	728	729	730	731

Зона, підзона	Щільність радіоактивного забруднення, ki/km2	Площа, га	Номери кварталів
------------------	---	--------------	------------------

3Б	2.01 - 5.00	327.9	674 675 681 682 683 685 686 688 689 690 692 693 696 697 708
----	-------------	-------	---

Разом 1834.0

Новосілківське лісництво

3А	1.01 - 2.00	1942.0	732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 777 778 779 780 781 785 786 787 788 789 790 791 792 793 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811
----	-------------	--------	--

3Б	2.01 - 5.00	119.0	760 761 775 776
----	-------------	-------	-----------------

Разом 2061.0

Хотянівське лісництво

3А	1.01 - 2.00	1733.0	812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 853 854 855 856 857 858 859 863 864 865 866 867 868 869 873 874 877 881 882 883 887 889 890 891
----	-------------	--------	--

Разом 1733.0

Лівобережне лісництво

3А	1.01 - 2.00	130.3	893 894
----	-------------	-------	---------

Разом 130.3

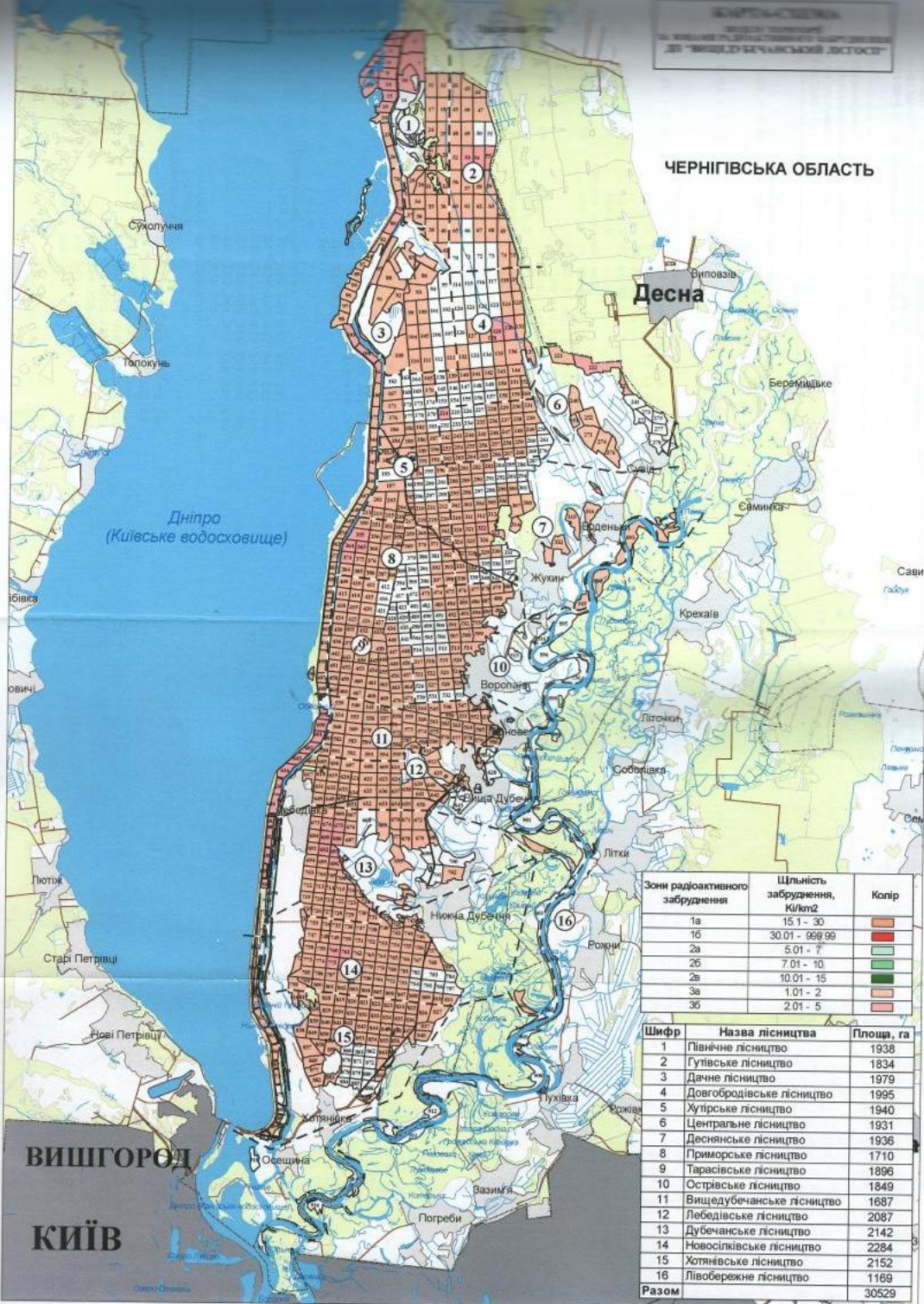
Усього 23108.3

в тому числі за щільністю забруднення:

3А	1.01 - 2.00	20993.4
----	-------------	---------

3Б	2.01 - 5.00	2114.9
----	-------------	--------

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

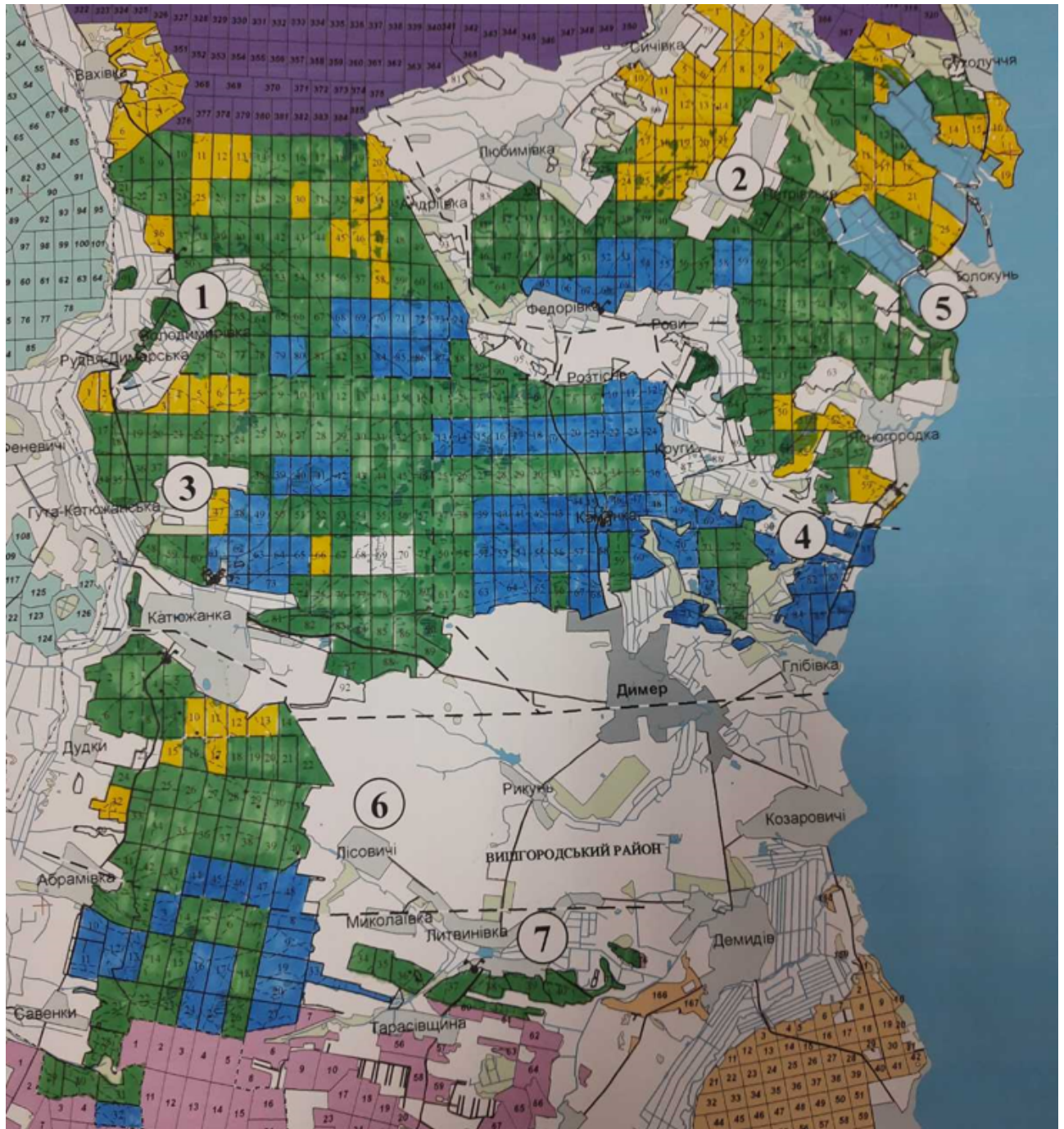
Зони радіоактивного забруднення	Щільність забруднення, Кі/км ²	Колір
1а	15.1 - 30	
1б	30.01 - 999.99	
2а	5.01 - 7	
2б	7.01 - 10	
2в	10.01 - 15	
3а	1.01 - 2	
3б	2.01 - 5	

Шифр	Назва лісництва	Площа, га
1	Північне лісництво	1938
2	Гуптське лісництво	1834
3	Дачне лісництво	1979
4	Довгобродівське лісництво	1995
5	Хупрське лісництво	1940
6	Центральне лісництво	1931
7	Деснянське лісництво	1936
8	Приморське лісництво	1710
9	Тарасівське лісництво	1896
10	Острівське лісництво	1849
11	Вищедубечанське лісництво	1687
12	Лебедівське лісництво	2087
13	Дубечанське лісництво	2142
14	Новосілівське лісництво	2284
15	Хотинське лісництво	2152
16	Лівобережне лісництво	1169
Разом		30529

КАРТА – СХЕМА

радіаційного забруднення

Філія «Димерське лісове господарство» ДП «Ліси України»

- - до 1,1-2,0 Cs-137, Ki/км²
- - до 2,1-5,0 Cs-137, Ki/км²
- - до <-1.0 Cs-137, Ki/км²

У зв'язку забрудненням радіонуклідами лісових масивів філії, законодавством передбачено обмеження по збираннюягід, грибів та лікарськихрослин.

Адміністрація філії «Димерське лісове господарство» ДП «Ліси України» звертає увагу, населення та громадян в межах лісового фонду філії, з обережністю використовувати побічні ресурси лісу, а саме збірягід, грибів та лікарськихрослин, що можуть накопичувати в собі радіонукліди.